Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 283. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 23, 1977 No. 283. VOL. LXXXIV.

Папа закликає до миру, засуджує всякі форми тероризму

Рим, Італія. — Ассосієйтед Пресс інформує, що папа Павло УІ виступив у вівторок, 20-го грудня ц. р., із окремим зверненням, яке він виголошує при кінці кожного року та в якому Голова Католицької Церкви закликає усі народи світу зберігати мир і перестерігає перед всякою формою тероризму, який набрав в останніх місяцях застрашаючих форм і став ніби звичкою певних груп. Папа Павло УІ звернувся також до лікарів і законодавців долучитися до веденої ним кампанії проти абортів. „Насильство не є відвагою", — заявив Папа, — „це скоріше вияв сліпої енергії, який понижує людей, які цим ділом займаються, знижуючи їх з рівня розсудку до рівня пристрастей", — відмітив Святіший Отець.

Більше жидів іде тепер до Ізраїля

Відень, Австрія. — Пол Гофманн, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Европі, інформує у числі газети з 21-го грудня ц.р., що в часі останніх кількох місяців великий відсоток жидівських еміґрантів із Совєтського Союзу, які переходять через табори в Австрії і Італії, вибирають своїм сталим місцем поселення радше Ізраїль, а не, як раніше, західні країни Европи і З'єднані Стейти Америки. Досі, тобто за 20 днів грудня, через Відень переїхало 960 совєтських жидів і 510 з них вирішило їхати на постійний побут до Ізраїля; 450 обрали своїм місцем поселення ЗСА, Канаду, Австралію й країни Західньої Европи. Покищо не відомо, що спричинило цей зворот, бо раніше, наприклад, весною ц.р. число поселенців, які бажали їхати до Ізраїля, було значно меншим. Речники, які займаються переселенчою акцією, покищо не змогли відповісти на запитання чому жидівські еміґранти обирають для поселення Ізраїль, але поінформували, що совєтські чинники дещо злібералізували свою еміґраційну політику у відношенні до жидів і паспортові бюра видають більше віз для бажаючих виїхати, головно для тих осіб, які мають виклик від родини. До Австрії приїжджають тепер навіть такі особи, які втратили вже були надію на виїзд. Дехто пояснює більшу охоту жидів поселюватись в Ізраїлі тим, що при владі там є прем'єр-міністер Менахем Беґін, який є дуже популярною особою серед совєтських жидів. Поселенці також уважають, що Беґін припинив соціялістичні експерименти в Ізраїлі і повернув ізраїльську економіку на праватні шляхи, даючи тим самим нагоду для виявлення широкої індивідуальної ініціятиви. „Жиди, які так довго жили під соціялізмом совєтського зразку, воліють мабуть жити не в соціялістичній системі", — заявив кореспондентові один із працівників Соціяльного Забезпечення в Австрії.

Не виключне також, що перспективи миру на Близькому Сході є тим фактором, що впливають на рішення багатьох поселенців. Візита єгипетського президента Анвара ель Садата в Єрусалимі і заплянована візита прем'єра Ізраїля Менахема Беґіна в Єгипті викликала велике зацікавлення у совєтських жидів, тих, що залишилися, і тих, які вже перебувають в переселенчих таборах. Згідно з останніми підрахунками, в цьому році 20 відсотків більше жидів покинули СССР, як в 1976-му році. Тиск Адміністрації президента Картера і триваючі наради Европейської Конференції для справ миру і безпеки в Београді уважається тими факторами, які змусили уряд Совєтського Союзу дещо змінити свою еміґраційну політику.

Совєти заарештували вуглекопа-дисидента

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід Шіплер у виданні цієї газети за середу, 21-го грудня ц. р., інформує, що згідно з твердженням Александра Подрабінека, голови групи, яка слідкує за зловживанням психіятрією, поліція заарештувала, опісля запроторивши до московської лікарні для умово хворих, колишнього вуглекопа Владіміра А. Клєбанова за те, що він зорганізував групу робітників і протестував разом з членами тієї групи проти корупції совєтського уряду і рисковних умовин праці. Александер Подрабінек також сказав, що на його думку, шпиталь, в якому знаходиться сьогодні В. Клєбанов — це тільки переходове місце, відтак його перевезуть до іншого міста.

Д-р Сахаров, фізик, який отримав у 1975 році нагороду Нобеля, та оборонець прав людини заявив, що він не хоче вплутуватися в цю історію з робітниками, бо вони не здають собі справи з відкритого протесту, а також д-р Сахаров сумнівається в їхню посвяту в ім'я принципів індивідуальної свободи.

І справді, ані Клєбанов, ані інші робітники, які тому три тижні зібралися, щоб обговорити свої проблеми з американськими кореспондентами, як виглядало, не поділяли поглядів активістів в обороні прав людини. Вони не пробують змінити системи теперішнього уряду, вони просто обурені несправедливістю.

45-річний В. Клєбанов, колишній керівник зміни в копальні вугілля, який вже відсидів попередньо 4 і пів року в шпиталі для умово хворих, сказав, що через те, що уряд вимагає „перевиконання норми праці" і робітники працюють дванадцять годин денно замість шість, вони менш обережні — трапляються випадки смерти, гине від 12 до 15 робітників річно, а поранених звичайно є від 600 до 700 осіб. Уряд про це мовчить і відмовляється перевірити справу.

РІЗДВЯНА РАДІОПРОГРАМА

Вашінгтон, Д. К. – Керівник радіо і телевізійних програм „Година Українських Мелодій" Роман Маринович інформує, що в суботу, 24-го грудня ц. р., українці стейтів Мериленду, Вірджінії і столиці Вашінгтону матимуть нагоду слухати спеціяльної різдвяної радіопрограми з радіостанції WEEL, хвиля 1310 AM о год. 7-ій вечором.

ВШАНУЮТЬ ПОКІЙНОГО ВСЕВОЛОДА ГОЛУБНИЧОГО

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук відбуде в четвер, 29-го грудня ц. р. о год. 3-ій по полудні в будинку Академії при 206 Вест 100 вулиця, пленарну конференцію для вшанування св. пам'яті Всеволода С. Голубничого. В програмі виступатимуть: І. Замша — (відкриття конференції), Володимир Бандера, Ярослав Білинський, Василь Гришко, Іван Замша, Володар Лисько, Левко Майстренко. Головою конференції буде Іван С. Коропецький.

ПІДВИШКА В ПОДАТКАХ СОЦІЯЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛА ЗАКОНОМ

Вашінґтон. — У присутності чільних членів обох Палат Конгресу президент Джіммі Картер у вівторок, 20-го грудня, підписав законопроєкт — з хвилиною підписання він став законом — щодо підвишок у податках Соціяльного Забезпечення, які мають стосуватися однаково робітників і працедавців. Під час церемонії в екзекутивному бюровому будинку Президент заявив, що підвишки — досить високі для осіб з високими заробітними платнями, а помірковані для осіб, які належать до середньої і нижчої економічних кляс — запевнять, що програма Соціяльного Забезпечення матиме задовільні фонди „принаймні до 2030-го року" і твердив, що ці підвишки не повинні стати надмірним тягарем для американських громадян, бо в 1978-му році уряд плянує встановити „значні зменшення" в інших податках. Без підвишок в податках Соціяльного Забезпечення ця програма не могла б покрити своїх зобов'язань відносно емеритів та інших осіб, які одержують ці пенсії — сказав президент Картер.

Новий закон не тільки встановляє підвишки в податковій стопі, але також збільшує суму з кожної заробітної платні, яка підпадатиме оподаткуванню. Дотеперішня податкова стопа виносила 5.85 відсотка, а з першим січня 1978-го року становитиме 6.05 відсотка. Відтак з кожним роком ця стопа зростатиме і в 1987-му році вона виноситиме вже 7.15 відсотка.

Відносно суми, яка підпадатиме оподаткуванню, то в 1978-му році перших 17,700 долярів із кожної заробітної платні будуть оподатковані системою Соціяльного Забезпечення, а дотепер тільки перших 16,500 долярів підпадали оподаткуванню. З роками та сума зростатиме і в 1987-му році податки Соціяльного Забезпечення вже відтягатимуть від перших 42,600 долярів заробітної платні.

Закон теж підвишує верхню межу на дозволені заробітки пенсіонерів. Дотепер пенсіонери мали право заробити 3,000 долярів річно, а якщо заробили більше, то тоді зменшувалися їхні пенсії Соціяльного Забезпечення. Згідно з новим законом, верхня межа тих дозволених заробітків пенсіонерів у 1978-му році буде вже 4,000 долярів, а відтак з кожним роком зростатиме і в 1982-му році пенсіонери зможуть заробляти до 6,000 долярів, і то без змін у їхніх пенсіях Соціяльного Забезпечення.

Нуклеарна сила СССР зростає

Вашінгтон. — Комісія Палати Репрезентантів для військових справ виготовила звіт, в якому твердить, що стратегічна атомова сила ЗСА, в порівнянні зі силою Совєтського Союзу, так швидко слабне, що в 1980-му році Америка може вже не мати в своїх руках того „відстрашуючого фактора", який запобіг би нуклеарному нападові з боку СССР на американську територію.

Демократичний конґресмен Семюел Страттон з Ню Йорку, член згаданої комісії, заявив на пресовій конференції у вівторок, 20-го грудня, що звіт базований на інформаціях, одержаних від „визначних військовиків". Він сказав, що якщо уряд ЗСА, зокрема Департамент оборони, негайно не поробить відповідних заходів, то може дійти до того, що Совєтський Союз зможе „знищити велику більшість американських оборонних ракет, розміщених на суші". Страттон підкреслив, що досі американська стратегія наголошувала принцип, що ЗСА мусять мати задовільну кількість атомової зброї, щоб відстрашити Совєтський Союз від нуклеарної війни. Але з уваги на факт, що СССР постійно поліпшує „акуратність своїх ракет", Совєтський Союз, вживаючи тільки 12 або максімум 60 відсотків своїх атомових ракет, міг би знищити 75 відсотків всіх ракет ЗСА, розміщених на американській суші — твердить у своєму звіті Комісія Палати Репрезентантів для військових справ.

Конгресмен Страттон сказав, що він і інші законодавці не погоджуються з тими аналітиками, які твердять, що ЗСА мають додаткову „відстрашаючу силу" в ракетах, які розміщені на підводних човнах, бо, на думку Страттона, ті атомові ракети не є такі акуратні, як ракети на суші.

Мировий плян Беґіна не задовольнить Садата — заявив Білий Дім

Вашінгтон/Каїр. — Під час недавніх нарад з ізраїльським прем'єром Менахемом Беґіном, президент Джіммі Картер і ряд членів американського уряду перестерегли Беґіна, що одна частина його мирового пляну, яка стосується надання „внутрішньої автономії" палестинським арабам на західньому березі ріки Йордану і біля міста Ґази, правдоподібно не задовольнить ані палестинських арабів, ані єгипетського президента Анвара ель-Садата, і радили Беґінові ввести зміни в цю пропозицію ще перед його заплянованою зустріччю зі Садатом 25-го грудня, тобто на Різдво, в єгипетському місті Ісмаїлії.

Беґін під час відвідин Вашінгтону заявив президентові Картерові, що Ізраїль готовий надати палестинським арабам, які живуть на згаданих землях, „внутрішню автономію", але ізраїльські війська залишилися б там надалі, щоб запевнити „безпеку Ізраїля". Хоча Білий Дім позитивно оцінив „більш гнучку" політику прем'єра Беґіна, то все одно підкреслив, що ізраїльський уряд мусить погодитися на більші концесії щодо окупованих арабських територій, якщо хоче, щоб єгипетськоізраїльський мировий діялог мав дальші успіхи і довів до загального замирення на Близькому Сході. Як відомо, арабський світ, включно з Єгиптом, вимагає, щоб Ізраїль цілком звільнив окуповані під час воєн землі і щоб там була створена „палестинська батьківщина".

Щодо другої частини Беґінового мирового пляну, а саме, що Ізраїль готовий повернути Єгиптові Сінайський півострів, але затримати „оборонний коридор" біля ізраїльського кордону, якщо Каїр на це погодиться, то президент Картер і члени його уряду тепло вітали цю пропозицію ізраїльського прем'єра, бо вважають, що президент Садат погодиться на ту пропозицію, а крім того підкреслюють, що звільнення Ізраїлем цієї єгипетської території може стати прикладом для розв'язки інших ізраїльсько-арабських проблем, наприклад, повернення Сирії Голянських височин.

Плян Беґіна відносно Сінайського півострова здобув такий прихильний відгук у Вашінгтоні і Каїрі, що у вівторок, 20-го грудня, до Єгипту прибув на американському літаку ізраїльський міністер оборони, ген. Езер Вайцман, і відбув кілька нарад з єгипетським президентом Садатом та міністром оборони ген. Мохаммедом Абделем Ґані ель-Ґамасі. Зустріч ген. Вайцмана і ген. Ґамасі — це перша в історії зустріч найвищих рангою військовиків Єгипту та Ізраїля.

Єгипетські чинники повідомили, що під час цих нарад міністри оборони старатимуться дійти до порозуміння щодо подробиць пляну звільнення Ізраїлем Сінайського півострова, зазначуючи, що таких нарад напевно буде більше.

В'єтнам плянує звільнити трьох американців

Вашінгтон / Париж. — Державний департамент інформує, що в'єтнамські власті повідомили, що комуністичний уряд В'єтнаму плянує ще перед Різдвом звільнити трьох американських громадян, яких „заарештовано" 12-го жовтня, коли вони плили вітрильником з Тайланду до Борнео. Припускають, що точну дату звільнення Корнелії Делленбав з Фльориди, Чарлса Аффеля з Філядельфії і Ліленда Дікермана з Арізони оприлюднить незабаром в'єтнамська делеґація на переговори зі ЗСА, які проходять у Парижі і мають на меті розглянути можливості встановлення „нормальних" відносин між Вашінгтоном і комуністичним режимом в Ганою.

Щодо самих паризьких переговорів, то незабаром має закінчитися третя сесія, а дві попередні відбулися в травні і червні цього року. В'єтнамська делеґація раніше вимагала, щоб ЗСА „додержали обіцянки президента Ричарда Ніксона" і дали В'єтнамові „повоєнну допомогу". Натомість американська делеґація вказує, що ЗСА не зобов'язані давати Ганоєві жадної допомоги, бо Північний В'єтнам своєю інвазією Південного В'єтнаму порушив мирові договори з 1973-го року, підписані в Парижі.

В ХАРКОВІ ТОРЖЕСТВУЮТЬ САДИЗМ, СВАВОЛЯ І ЦИНІЗМ — ПИШЕ ІВАН ГЕЛЬ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — В українському самвидаві поширюється лист українського політичного в'язня Івана Геля до начальника Харківської пересильної тюрми, датований 20 листопада 1976 року.

Іван Гель народився в 1937 році на Львівщині. Працював слюсарем у Львівському заводі автомонтажників, а рівночасно вчився на вечірньому відділі історичного факультету Львівського університету. Від 1956 до 1959 року Гель служив в армії. В 1965 році його вперше арештували за поширення самвидавних матеріялів і на закритому суді у Львові засудили на три роки позбавлення волі. Після звільнення в серпні 1968 року Гель працював у Львівській області на різних роботах. 12 січня 1972 року його знову заарештували і засудили за статтею 62, ч. II Кримінального Кодексу УССР („антирадянська пропаганда"), як рецидивіста, на 10 років таборів посиленого режиму і 5 років заслання. Під сучасну пору Гель знаходиться в Мордовському таборі ЖХ-385/1.

Нижче друкуємо текст листа Івана Геля.

„18 листопада 1976 року поїздом Львів-Харків мене доставили з Львівської тюрми КҐБ до пересильної тюрми в Харкові... На подвір'ї Харківської пересильної тюрми, коли я вийшов з авта „воронка", один з офіцерів, у ранзі майора (він відмовився назвати мені своє прізвище), почав злобно нацьковувати проти мене групу кримінальних в'язнів — приблизно 40 людей, — створивши атмосферу ненависти до політичного в'язня і прямо-таки закликаючи до насильства і грабунку. Ось окремі його „виступи" перед групою кримінальників: „Дивіться, з якими він запасами, а ви чомусь з пустими мішками; його не шкодило б розвантажити; ви, мовляв, кримінальники, тому такі як він не бажають бути разом з вами" і т. д.

На мою заяву, що такі дії є серйозним порушенням законности з боку особи, яка несе відповідальність за нагляд і додержання встановлених норм під час етапних переселень засуджених, зокрема політичних; на заяву, що ініціятива злобних нападів і явний союз з кримінальними злочинцями понижують честь офіцера, бо такою поведінкою він ставить себе поруч з ними; на мою вимогу, щоб він назвав свій службовий пост і прізвище, майор відповів погрозами і зник.

20 листопада, коли я готувався у дорогу, наглядач вдарив мене тюремними ключами в спину, а потім декілька разів по голові і я впав...

Під час процедури звірення персональних даних в'язня з його справою відбувся формальний діялог: Прізвище, ім'я, по-батькові, стаття, строк — запитує наглядач. Відповідаю. „А-а-а! Антирадянщик! — викрикує наглядач. „Посади його там, нехай агітує парашу!" І мене запроторили в коробку з замурованими наглухо вікнами, без вентиляції. Параші там не було, але зате під підлогою в бетоновому рівчаку проходила каналізація. Випари, духота. В приміщенні страшний сморід, без найменшої вентиляції. По якомусь часі стаю мокрим від поту, задихаюся, постепенно трачу силу. Довго стукав в двері поки вони відкрилися. Попереджую, що маю хворе серце, болі голови, душуся. Вимагаю лікаря. „Нічого з тобою не трапиться, а якщо й так, тоді спишемо" — спокійно говорить наглядач і, закриваючи двері, додає: „а время уже бросить этот покинути цю хохлацьку мову). Двері замкнулися і на мій стук ніхто вже більше не реаґував.

І той неприхований садизм, відкрита сваволя, шовіністичний цинізм торжествують в українському місті Харкові, колишній столиці України, де українська мова юридично вважається державною мовою, хоч на практиці над нею знущаються...

Цим документом я заявляю рішучий протест проти наведених фактів сваволі..."

Сахарових не допустили на побачення з Кузнєцовим

Москва. — Пресові аґенства інформують, що адміністрація Мордовських концтаборів не дозволила, щоб академік Андрей Сахаров і його дружина Єлена Сахарова-Боннер відвідали Едварда Кузнєцова, засудженого совєтським судом на 15 років перебування в концентраційному таборі посиленого режиму за ніби то намагання захопити літак з метою втечі на Захід. Згідно з совєтськими законами і правилами концтаборів, засуджені за такі проступки мають право домагатися дворазових відвідин в році: одна зустріч призначена для близької родини, а друга для приятелів, яка відбувається у приявності свідків. Дружина Сахарова є тіткою Кузнєцова і вважала, що ії належиться побачення з в'язнем замість матері, яка тяжко захворіла і не могла використати призначеного їй дня на відвідини. Сахарови прибули до Потьми, але їм там заявили, що вони не можуть бачитися з Кузнєцовим, бо цей день призначений тільки для матері в'язня.

Математик Наум Мейман заявив західнім кореспондентам, що Сахарови залишаться в Потьмі так довго, поки не одержать дозволу на побачення, або хотяй задовільняючої відповіді адміністрації, чому вони не можуть бачитися з Кузнєцовим.

Східньо-німецький дисидент Юрек Бекер виїхав на Захід

Західній Берлін. — Юрек Бекер, відомий східньонімецький дисидент, автор фільмового скрипту „Яків-Брехун" та інших книжок, виїхав на дворічну візу спочатку до Західнього Берліну, а опісля задумує переїхати до інших країн та відвідати З'єднані Стейти Америки на запрошення Оберлінського коледжу в Огайо, де він плянує дати кільканадцять лекцій. 40-літній письменник Бекер протестував свого часу проти відібрання права повороту східньонімецькому співакові Бірманнові і за це його і кількох інших інтелектуалістів переслідувала ввесь час східньонімецька політична поліція. Раніше за ці самі „провини" німецькі комуністи „видворили" поетесу С. Кірш і новелістів Райнера Кунце і Томаса Траша. Бекер, який виріс в концентраційному гітлерівському таборі, є сином польських жидів з Лодзі, яких з ґета перевезено до концентраку. Бекер спочатку підтримував східньонімецьких комуністів, але опісля розчарувався, побачивши комунізм на практиці.

РІЗДВО КРУГОМ СВІТУ

(М. Л-а). — Один із так зв. „молів", Комомол у містечку Чіктоваґа біля Боффало, відпустив свої обширні вестибюлі на виставу, чи радше ряд вистав під назвою „Різдво кругом світу". Виставку відкрито 19 листопада 1977 і вона потриває до Різдва за новим стилем. Свою мандрівку „кругом світу" відвідувачі починають, звичайно, від ЗСА. Американський відділ багатий і оригінальний із своїм „Санта-Клосом", який приймає маленьких відвідувачів і провадить з ними секретні розмови. Крім ЗСА, на виставці заступлені такі країни: Мехіко, Україна, Греція, Мадярщина, Австрія, Китай, Польща, Росія, Італія, Румунія, Німеччина, Еспанія, Африканські країни, Бразилія, Швеція, Данія, Голляндія, Фінляндія, Франція.

Одні виставки дуже багаті, інші — менше, а деякі країни були заступлені тільки картинами з різдвяною тематикою. Український відділ належав до найбагатших і найбільш оригінальних. Уявлення про його вигляд і зміст читачі можуть зробити собі на підставі долученої знімки. На знімці не видно пари колядників в гуцульських народних одягах з типовою різдвяною зіркою, яка (пара) находиться назовні павільйончика.

Український відділ зорганізував голова Боффалівського Відділу Асоціяції Діячів Української Культури (АДУК) — Мар'ян Борачок із своїх власних експонатів. Організатор української виставки нарошне не уміщував ялинки, керуючись тим, що цей звичай прийшов до України із Заходу і то відносно досить пізно. Мар'ян Борачок умістив натомість „Дідуха", як символ українського Свят-Вечора.

Деякі національні групи давали ще невеличкі програми біля своїх відділів. Від української громади виступали два танцювальні гуртки. В день відкриття виступав Танцювальний Гурток студентів „Черемшина", а кілька днів пізніше — Гурток юних танцюристів „Калина" під проводом Ліди Стеценко. Українські виступи мали незвичайний успіх.

Виставку оглядали не тільки принагідні покупці в крамницях „молу", але й організовані групи молоді американських шкіл. У зв'язку з виставкою Заряд „Молу" видав 4-сторінковий памфлет, у якому дав коротенький опис різдвяних звичаїв в деяких країнах в такому порядку: Китай, Мадярщина, Греція, Швеція, Україна, Мехіко, Польща, Італія, Румунія, Німеччина, Еспанія, Росія і Африка.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нові шляхи еврокомунізму

Флора Луіс, европейський кореспондент „Ню Йорк Таймсу", інформуючи у числі газети з 1-го грудня ц.р. про нові шляхи італійської Комуністичної партії, яка являється основною силою у так званому еврокомуністичному русі і до голосу якої прислуховуються менші компартії Европи, каже, що остання ініціятива італійських комуністів, які спільно з двома іншими комуністичними партіями, а саме Франції й Еспанії, бажають відбути в Римі великий з'їзд усіх соціялістичних партій Европи і випрацювати на ньому спільні політичні шляхи, може мати, якщо такий з'їзд успішно відбудеться, чималий вплив на хід загальної европейської внутрішньої і закордонної політики в майбутньому. Немає сумніву, що співпраця усіх соціялістичних партій з комуністами усіх напрямків драстично змінить дотеперішнє відношення лівих до Москви, бо, як це досі ділялося, соціялісти, ті, що при владі, і ті, що змагаються за владу в різних европейських країнах, все тяготіли до демократичних форм правління державами і шукали у цьому змаганні піддержки у своїх спільнотах, тісно співпрацюватимуть — тільки, як це висловився речник шведської Соціялістичної партії, — з „незалежними від закордонних сил комуністичними партіями, які визнають парляментарну форму керування державою і змагають до влади шляхом леґальних виборів".

Очевидно, можна б думати, що демократичні заяви західніх комуністів є тільки тактичним маневром, метою якого є здобути симпатії широких мас населення і піддержку не тільки у місцевих, але також у крайових виборах, або початком глибокого і довготриваючого політичного та ідеологічного конфлікту між ними і Москвою, що також не позбавлене реальности і нащо вказує багато факторів. Наприклад, проголошуючи заходи про скликання усіх соціялістичних партій на наради до Риму, Серджіо Сеґре, секретар італійської Компартії для міжнародних зв'язків, недвозначно заявив, що еврокомуністи і соціялісти працюватимуть і в будучому за принципом повної свободи рішень і шукання власних шляхів не тільки у внутрішній і закордонній політиці, але також у здобуванні прихильности виборців та приходу до влади. Дивно тільки звучала на римських нарадах ніби то критика „драстичної" політики еспанських комуністів, яка, на думку багатьох італійців, позбавлена „тактичности" і „принциповости", помимо того, що книжка лідера еспанських комуністів Сантіяго Каррільйо „Еврокомунізм і держава" знайшла дуже прихильні відгуки саме в комуністичній пресі Італії і була розкуплена дослівно на протязі кількох днів. Але, як заявив на цьому зборі член Політбюра італійської Компартії Джіянкарльо Паєтта: „ніхто з нас не є досконалий і ми мусимо вчитися на помилках". Паєтта, не показуючи пальцем на Кремль, відмітив, що хто цього не робить, той призначений на осамітнення, а в кінцевому результаті на загибель.

З виступів італійських комуністів політичні спостерігачі зробили слушний висновок, що політичні напрямні італійської Компартії, піддержувані іншими Компартіями Европи, гостро розходяться з основною доктриною комуністичного руху, контрольованого Москвою, яка голосить, що кожний комуніст мусить бути визнавцем марксизму-ленінізму, інакше він є ворогом соціялізму. Паєтта натомість думає, що не обов'язково треба бути максистом, щоб бути добрим комуністом, бо правдива революційність не може бути скована догмою.

Римський напрям покищо дискутується в пресі і до нього не зайняли ще становища комуно-московські ідеологи, які визнають владу з постійною тенденцією до переслідування інакомислячих, де партія сама по собі є свого роду політичною поліцією. Тому можна передбачати, що московська оцінка римського проєкту буде наскрізь негативною.

„Нормалізація" з аґресором

Протягом останніх кількох тижнів в Парижі проходила третя з черги сесія формальних переговорів між представниками ЗСА і комуністичного В'єтнаму в справі встановлення „нормальних" зв'язків між цими двома державами. Як відомо, заходи встановити „нормальні" зв'язки між Вашінгтоном і Ганоєм розпочалися ще за президентури Джералда Форда, а теперішній уряд президента Джіммі Картера присвячує тій справі ще більше уваги, ніж попередній.

Самозрозуміло, що Америка повинна старатися мати зв'язки з усіми миролюбними державами світу, але комуністичного В'єтнаму до тієї категорії держав ніяк не можна зарахувати. Адже ж Ганой порушив паризькі мирові договори з січня 1973-го року і силою зброї завоював Південний В'єтнам, встановляючи в країні жорстоку комуністичну диктатуру. Якщо Вашінгтон тепер з таким поспіхом старається „нормалізувати" відносини з комуно-в'єтнамським агресором, то це може мати дуже негативні наслідки. Лідери комуністичного бльоку можуть дійти до переконання, що Вашінгтон і в майбутньому поспішатиме з визнанням встановлених силою зброї і насильством комуністичних режимів в інших частинах світу, що тільки заохотить комуністів продовжувати і поширювати свою агресивну діяльність на всіх обширах.

В додатку, такий поспіх ЗСА щодо „нормалізації" зв'язків з В'єтнамом може викликати в багатьох країнах оправдані сумніви, чи Америка дійсно допомогла б їм протиставитися комуністичній агресії, чи може обіцянки Вашінгтону щодо оборони є тільки пустими фразами.

Крім того, визнання урядом ЗСА диктаторського режиму в Ганої тільки скріпить престиж того комуністичного „уряду" і спричиниться до скріплення марксистської диктатури в тій азійській країні. Це потверджують найновіші втікачі з В'єтнаму, які тисячами втікають до таких країн, як Тайланд, Малайзія і Бурма, і які закликають уряд ЗСА не встановляти нормальних зв'язків з Ганоєм, бо це тільки допоможе комуністичним властям ще більше утискати в'єтнамський нарід і дасть комуністам спроможність та силу скріпити свою диктатуру також над іншими народами Південної Азії.

Добре було б, якщо б Вашінгтон прислухався до закликів цих в'єтнамських втікачів, які на власній шкурі переконалися що представляє собою комунізм, і не поспішав встановляти дипломатичних і економічних зв'язків з Ганоєм. ЗСА не повинні винагороджувати аґресивної діяльности комуністичних диктаторів дипломатичним визнанням і встановленням „нормальних" відносин з ними.

Микола Бараболяк

ЕСПАНСЬКИЙ АВТОРИТАРИЗМ ПОГРЕБАНИЙ

Не можна бути певним, чи авторитаризм в цілому непридатна політична система. Може дещо з неї прийдеться іноді стосувати. Зокрема виринають сумніви, чи в демократичних системах можливо розв'язати позитивно питання безробіття та інфляції, як теж розподілу дібр у міжнародному маштабі без застосування деяких заходів авторитарного характеру, як контроля цін і платень, примус праці. Відомо, що економіка СССР далеко позаду економік Заходу, але там нема безробіття, бо праці на Сибірі „хватить", а й рубель на внутрішньому ринку під контролею. Населення СССР не має голосу в питаннях балянсу міжнародних платностей та імпортів-експортів, того ті, що при владі на Заході, певно завидують інколи Кремлеві.

Та все ж як не дивитись на деякі позитиви авторитаризму, в сумі це негативна система, що не переводиться. По цей бік залізної заслони було їх трьох головних подвижників авторитаризму: Гітлер, Муссоліні і Франко. Франко був найменш загонистий і тому перетривав до своєї природної смерти. Але його система не вдержалася довше, як він при житті. Не можна сказати, що еспанці не повинні бути вдячними Франкові за дещо. Але як постарівся Франко, так віджила своє і пережилась створена ним форма авторитарного націоналізму і зміна в напрямі демократії прийшла як натуральна вимога часу. Зріст майже на п'ятдесят відсотків міського населення, загальний вищий рівень образування і культури цілого населення Еспанії, поправа умов праці і ріст добробуту причинились до того, що мабуть і сам Франко на склоні свого життя дійшов до висновку, що його система мусить зробити місце демократії.

Промотором демократії став вибраний самим Франком на наслідника король Хуан Карлос. Першим переломовим актом лібералізації режиму була леґалізація політичних партій, в тому навесні 1977 р. і комуністичної партії. Дальшим етапом були вибори до нового парляменту.

Правда виборча система, на підставі якої відбулись вибори в Еспанії в червні 1977, не була вповні демократичною, де кожний голос мав би рівну вагу. Система та, схвалена існуючим режимом, передбачувала, що кожна із 50-ти провінцій мусить мати трьох депутатів. Тому, що населення аграрних провінцій є дуже мале в порівнянні з провінціями, що включають великі міста, як Барцельона, Консервативне сільське населення є в новому парляменті заступлене краще, чим ліве міське. Але допущені щойно до участи у виборах ліві партії не квестіонували цієї нерівности у виборчому законі і вибори відбулись. Вислід їх був великою несподіванкою: до Палати Депутатів на всіх 350 депутатів консервативна Унія Демократичного Центру дістала 155 представників (47 відсотків голосів), ліва Соціялістична Робітнича Партія 118 репрезентантів (34 від. голосів), Комуністична партія 20 депутатів (усього кругло 6 відсотків голосів), а національна про-франківська Партія Народної Єдности всього 16 депутатів (і несповна 5 від. голосів).

Вислід тих виборів інтересний тому, що навіть ураховуючи фаворизування виборчою системою консервативних елементів виходить, що політичний клімат в Еспанії не різниться в основному від розподілу політичних сил у Великій Британії чи Німеччині. Аналізуючи вислід тих виборів не можемо не дійти до висновку, що в Еспанії зарисовуються тенденції двопартійної системи британського чи хоч німецького зразку. Передове місце займають дві партії: Унія Демократичного Центру, що має свою паралелю в Консервативній Партії в Великій Британії і Християнсько-демократичній Унії в Німеччині, та Робітнича Партія, що має посестри у Робітничій Партії у В. Британії і Соціялістичній Партії в Німеччині. Як лідери політичного життя в Еспанії виплили Адольфо Суарез, дотеперішній наставлений королем прем'єр, бувший міністер в кабінеті Франка, але нині зреформований і щиро відданий ідеї демократ, а його антиподом є 35-літній секретар Робітничої Партії Феліпе Ґонзалєс. Коли б не фаворизування консервативних елементів виборчою системою, ці дві партії виказали б були мабуть рівну силу. І коли прийде зміна конституції, яку має опрацювати тепер вибраний парлямент і буде заведена повна парляментарна система правління тобто прем'єр буде обраний парляментом і відповідальним перед ним, а не як досі перед королем, тоді є всі познаки — політичне майбутнє Еспанії буде в руках Суареза або Ґонзолєса. Розгра між тими двома лідерами не буде більш драстична, як нині між Колем і Шмідтом у Німеччині. Хоч кільки говориться нині про комуністичного лідера Карілльо — ця партія протесту не має ґрунту в Еспанії, хоч які сильні були побоювання, що комунізм виявиться справжньою силою після репресивної франківської ери.

Є теж усі познаки, що король, розуміючи дух часу, хоче перетворити Еспанію в конституційну мо-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Микола Приходько

ЩОБ І ХЛІБ РОДИВСЯ, ЩОБ І СКОТ ПЛОДИВСЯ...

Дарма, що вже непрохана сімдесятка засивілася на моїх, колись золотоволосих, скронях (ворожать мені доброзичливі друзі лише 50, може „з гаком"), — пам'ятаю ці слова ще змалечку, з батьківської хати.

В той час, у нашому Полтавському селі, ще перед світанком, залітали до нашої хати, біля церкви, як табун щебетливих горобців, хлопці й дівчатка — школярі (я ще не ходив тоді до школи), з такою радісною Різдвяною колядкою:

Нова радість стала,
Як на небі хвала...

Якийсь наш попередній Симоненко, ще з моїх університетських часів, написав у нашій „Стінгазеті":

Пролетіли білі гуси з криком
І упали десь на дальній став...
Жаль чогось, що страчене навіки —
Золоте дитинство пригадав.

Гей, літа дитячі — гуси білі,
Мріями розсипані в стерні, —
Ой чому ж ви в вирій залетіли,
Загубились в сизій далені?!...

Не пам'ятаю його імени, напевно десь згинув він на Сибіру, з таким щирим українським серцем. Скільки їх там таких полум'яних закопано безлідно в тій московській тайзі! Імена їх Ти, Господи, знаєш!

І от, з таким спогадом сьогодні, десь ще за три тижні перед Різдвом, поклав я, безробітний, вільний канадський пенсіонер, на свій грамофон таку сердечну, гармонійну плиту „Українських колядок", створену моїм дорогим приятелем Євгеном Цюрою — з Київської Консерваторії, з славної Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, сьогоднішнього диригента катедрального православного храму св. Володимира у Виндзорі, Канада.

Розчулив він мене своїм українським співочим хистом так, що схотілося відразу поцілувати його тричі навхрест, за нашим козацьким звичаєм. Але він в американському Детройті, а я в канадській Ніягарі — як ти обіймешся з ним?!

Подумав, що наша „Свобода" врятує ситуацію, щоб мої читачі відчули мій Різдвяний настрій. І пишу оце, щоб і ви також звернули увагу на те, що зробив для нас і для наших нащадків наш талановитий, такий скромний, завжди сердечний, непретенціозний Євген Цюра, додавши своє українське „Я" до наших Шевченківських пам'ятників на цьому континенті.

На обкладинці тієї чудової Різдвяної плити Євгена — двадцятеро наших хлопців і дівчаток, народжених уже в Канаді, з бандурами на колінях. А поза ними, тридцять чотири їхніх голосистих мамів, батьків, „вуйків" — з таким Різдвяним, могутнім серцем:

Добрий вечір тобі,
Пане господарю!
Радуйся, ой радуйся земле —
Син Божий народився!...

І наш, натхненний тим чудовим хором своїх виконавців, Євген стоїть на рострумі, видно що гордий наслідками своєї української роботи.

Слава нашому Євгенові і його юним і старшим співакам, що не забули славне ім'я нашої Батьківщини тут, за тисячі кілометрів від неї, працювали запопадливо, не зважаючи на спокусу безтурботного спокою на „Лейзі-Бой" кріслі перед кольоровим телевізором, — їздили вечір-у-вечір на проби. Їздив і Євген, після щоденної роботи на фабриці, з Детройту до Виндзору — створити артистичне українське вогнище, на славу нашої Батьківщини.

А багато з нас навіть не знає — хто то є той Євген Цюра.

Маю я також чудову плиту наших Бандуристів з написом „Слово Тараса". Якщо не маєте її — придбайте.

Подарував я ту плиту тутешньому українському „куркулеві", такому на розмір як Тарас Бульба, з Миргородщини, на його день народження. Послухали — заплакав той „Тарас Бульба".

Приїхали колись іншим разом до нього — зібралися там недобитки хліборобські з України.

„Ось заплачете зараз", — озвався Миргородський хлібороб, поклавши „Слово Тараса" на свій грамофон.

„Наплакалися вже дома, в Україні, нема що плакати ще й тут, у Канаді" — озвався старий Боженко з Полтавщини.

„А от і заплачете, послухайте" — натиснув гудзика Миргородський хлібороб.

І таки заплакали гості всі біля столу — від патріотичного натхнення тієї плити.

Не забудьте про неї, послухайте — відчуєте „не злим, щирим серцем" вогненне слово Тараса, записане на тій плиті.

Від'їхав у той час до Каліфорнії Григорій Китистий, став замість нього тоді Петро Потапенко, — чудовий диригент сьогоднішньої славної цвітно-української Дівочої Капелі Бандуристок з Детройту. Став, замість Китастого, із своїм славним побратимом Євгеном Цюрою — записати до Шевченківського ювілею „Слово Тараса" —

Щоб та слова не пропала!

Потапенко аранжував мелодії, Євген Цюра компонував художнє слово тієї артистичної композиції: „Слова Тараса!"...

Сьогодні Різдвяна пора, пора заспівати вашим дітям на ваших грамофонах (бо вже підтопталися наші юнацькі голоси) наші чудові Різдвяні колядки. Десять їх записано чудово, під майстерною рукою нашого гайдамацького Євгена Цюри. Заграйте їх Вашим дітям, щоб і вони, як і я до сьогодні, не забули наше рідне:

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА!

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

ТУҐА ЗА НЕВІДОМИМ

Астрологія, це старинна віра про вплив зір і плянет на людське життя і людську долю. І хоча досі вона не має жадних природних, чи логічних основ, поважні журнали та газети цілого світу друкують постійно астрологічні гороскопи, якими кормлять своїх безкритичних читачів.

У протидії цьому невіглавству, 186 визначних учених, між ними 4-ох лавреатів Нобеля, підписали заяву, надруковану в філософічнім журналі „Гуманіст", в якій остерігають читачів перед безкритичним сприйманням астрологічних ворожб, що їх слід зараховати до категорії шарлатанських обманів. Йдеться про те, що астрологія була основана в сивій давнині на знайомості руху небесних тіл, видних на небі голим оком.

Але з розвитком модерних наук наступила докорінна зміна старинних астрономічних понять про співдію небесних тіл та вплив їх ґравітаційних сил на нашу плянету та її мешканців.

Наука виявила, що вплив тих сил далеких зір дорівнюється практично нулі. І тому твердження астрологів, що ґравітаційні сили тих зір мають якийнебудь зв'язок, чи вплив на формування земського життя та людської долі не має жадних наукових основ.

Те саме можна сказати про більшість т. зв. надприродних явищ, як парапсихічні сили, телепатію, левітацію, думаючі рослини, фотографії психічної еманації, чи літаючі тарілки. (Календар „Свободи", 1965).

Ті останні здобули собі велику популярність та дочекалися декількох фільмів, з яких найбільш серйозним слід вважати „Близький контакт з третім родом", що його саме тепер висвітлюють в американських кінотеатрах. Під впливом цього фільму Білий Дім прямо засипаний листами „тарілкових страждальників" з домаганням оприлюднення секретних відомостей Пентаґону про літаючі тарілки.

Під тиском тих листів, Білий дім звернувся до НАСА з проханням переглянути всі зібрані дані про „тарілки" спеціяльною комісією летунства та вирішити евентуально потребу ще одного обсліду полетів „літаючих тарілок".

Це викликало гострий протест Комітету Наукових Дослідів надприродних явищ, що згідно з інформаціями журналу „Тайм", складається з 43-ох американських науковців, які поставили собі за мету просліджування та опрокидування псевдо наукових і „надприродних" явищ.

Цей комітет наробив недавно багато галасу з приводу внесення зажалення до Федеральної Комісії Комунікації та 2-ох Конґресових Підкомітетів проти національної телевізійної компанії (Ен-Бі-Сі) за впроваджування глядачів в блуд про дію психічних сил у зв'язку з телевізійною, жовтневою програмою п. з. „Досліджування незнаного".

На думку членів цього комітету, ціла програма була основана на невірній та тенденційній ідеї, з сензаційним посмаком, цілею якої було викликати у глядачів оманне поняття про дію згаданих психічних сил та явищ. В тій програмі, між іншим, задемонстровано глядачам „психічну" операцію, яку перевів філіппінський, психічний сцілитель, що перевів операцію пухлини (тумору). Цей тумор він „витяв" з тіла хворого своєю психічною силою, без допомоги хірургічного скальпеля. Такій самій операції піддав себе міннесотський хірург д-р Вілліям Номен в 1955 р. і описав її в своїй книжці „Лікування", стверджуючи, що „психічні" протини тканок його тіла були зроблені при допомозі частинок міки, захованих за нігтями сцілителя, а сам тумор виявився куском курячого м'яса, що був захований в п'ястуку „психічного" оператора.

Цей комітет вніс також протест проти другого псевдо-науковця телевізійного фільму п. з. „Шукання та зв'язок з зовнішнім обширом", що був також обрахований на дезорієнтацію глядача суґеруванням ідеї, що великанські фіґури Наска, Сперу, були зроблені за допомогою астронавтів з космосу („Свобода", „Літаючі Інки", 11 грудня 1975). Але німецький математик Маріян Райхе доказав і задемонстрував, що згадані рисунки могли виготовити старинні Інки без жадної зовнішньої допомоги.

Ще інша телевізійна програма демонструвала глядачам світлини, зроблені процесом Кірліяна („Свобода", „Біоплазма", 5 травня 1975), називаючи їх психічними еманаціями людей та рослин, хоч науковці вже давніше доказали, що це звичайний електричний феномен, знаний під назвою „Вінцевого розрядження".

Цей комітет оспорює також надприродні психічні сили мага з Ізраїлю Юрі Ґеллера та псевдонаукові теорії д-ра Іммануїла Веліковського („Свобода", „Світи в зударі", 12 жовтня 1976) про те, що плянета Венера є новий пришелець до соняшної родини, що ввійшов в її ґравітаційне поле в формі комети. Ця комета перелетіла дуже близько Землі, спричинивши цілу низку екологічних та метереологічних катастроф, описаних докладно в Новім Завіті.

На думку членів згаданого комітету, сценар його псевдонаукових теорій іде в розріз з низкою загально відомих, фізичних законів.

Іванна Зельська

ЗА ВИФЛЕЄМСЬКОЮ ЗОРЕЮ

„Во Вифлеємі нині новина,
Пречиста Діва зродила Сина,
В убогій стайні, в виді дитяти,
Спочив на сіні Бог необнятий."

Вифлеєм — по гебрейському — дім хліба.
Вифлеєм — по арабському — місто м'яса.
Вифлеєм — по нашому це — назва міста, в якому родився Ісус Христос

Це найбільш знана місцевість усім християнам світу. В нашому українському обряді, в українських колядках, особливої ніжности й милих почувань приділяється Божому Дитятку, як ось хочби в цій коляді:

„Спи Ісусе, спи, очка зажмури,
Ми Тя будем колисати,
Пісоньками присипляти,
Люлі серденько, люлі.

Спи Лелійко спи, лиш серце втвори,
Йосифа ще не видати,
Несе хлібця Тобі дати,
Люлі серденько, люлі."

Певність, що саме тут, у Святій Землі, майже дві тисячі років тому в містечку Вифлеємі народився наш Господь, наповняє кожночасних паломників приємним неспокоєм та споминами юного дитинства нашої прекрасної Батьківщини, де так урочисто колись святкували наші предки з дідухом, сіном, колачами, дванадцятьма стравами та колядами.

З Єрусалиму їдемо доброю асфальтовою дорогою, минаючи по дорозі оливкові гаї, які зі своїми 70 різними відмінами ростуть майже скрізь. По обох боках дороги є також цікаві пам'ятки старого завіту, як гріб Рахилі й інші, але наша увага скерована до Вифлеєму, того легендарного місця, де народився Ісус Христос. І хоч з Єрусалиму до Вифлеєму лиш десять кілометрів, а здається, що їдемо так довго...

Ми під базилікою Різдва Христового. Це найстарша святиня, що в первісному вигляді перетривала до наших днів. А як це сталося, що майже всі святині і пам'ятки на протязі віків були руйновані все новими займанцями, а ця перетривала...

Вифлеєм після народження Христа був в особливій опіці населення, який зберігав спомини про народження в ньому Божого Сина, а також відвідини у ньому мудрців зі сходу. Цісар Адріян засадив його гаєм та поставив пам'ятник божкові Адомісові. Княгиня Свята Олена — мати цісаря Константина Великого, що офіційно дозволив на визнання християнської віри, в 325 році відшукали ту печеру, де народився Христос і побудувала там гарний, великий храм, який цісар Юстиніян пізніше ще добудував. Коли перси здобули Палестину й напали на Вифлеєм, то їх руїнницькі руки пощадили святиню, бо знайшли в ній на стіні намальованих перських царів, що перші за провідною зорею прибули з дарунками до новонародженого Ісуса. Хрестоносці прикрасили ту святиню мозаїкою і мармуром та віддали під опіку отцям Францішканам в 1347 році. Опісля турки в 1517 р. приділили ще частину православним грекам, а ще інша частина дісталася православним вірменам дещо пізніше. Їхні манастирі окружають базиліку з трьох боків.

Колись до церкви Різдва Христового заходили широкою брамою і це видно на мурі. Тепер вона забудована й увійти можна крізь малий отвір у брамі. А сталося це після того, як до церкви на віслюку в'їхав бедуїн. Оповідають ще й інші версії.

Сама базиліка Рождества Христового робить дуже гарне враження й прикрашена кількома рядами мармурових колон. Печера, де народився Ісус, знаходиться під церквою. Там під одним вівтарем на підлозі є срібна зоря з 14-ма променями та напис латинкою: „Тут народився Христос з Діви Марії."

Урочисто й величаво несеться тут голос української коляди: „Бог Предвічний народився..." що виповняє нутро малої печери 39x11x9 стіп. Мигтять вогники численних лямпад і немов дивуються силі почувань, що линуть разом з піснею до Всемогучого Творця ...„верни волю, верни славу нашій неньці-Україні". Гей, брати й сестри, розкинені по обширах земної кулі! Чи чуєте ви цю коляду, що її так сердечно співають українські паломники у Святій Землі? Співайте й ви, та не лиш у час Різдва Христового, але повсякчасно і пам'ятайте, що незалежної держави ще досі нікому не діставалося даром, а українці особливо мусять усі разом змагатися за Самостійну Україну, за її визволення, і ті що на Батьківщині, й ті, що на поселеннях.

Недалеко престола Роджества є те місце, де стояли ясла, в яких Мати Божа зложила Дитятко, а з боку ще один вівтар на згадку трьох мудрців зі Сходу.

Нижче печери викута в скалі мала кімната на пам'ятку слухняного святого Йосифа, якому під час сну наказав Янгол взяти Дитятко Боже й Матір Його й тікати до Єгипту перед Іродом, що хотів вбити дитину.

Недалеко Вифлеєму є ті горбовини, на яких пастирі пасли свої стада й яким Янгол сповістив вістку про народження Бого-чоловіка. Так і тепер пасуться отари овець, але на чім там є пастися, як довкола саме каміння, неужитки, скали? Нічим не можна того краєвиду прирівняти до чарівної природи нашої України.

Але новітній Ізраїль любить і дорожить тією пустинею, камінням та ще за неї б'ється з арабами. Їхня релігія зберегла в них те завзяття.

На тих пустинях побудовано нову, ориґінальну Церкву Пастирів, яку допомогли збудувати мешканці Канади. Як це мило чути, що хтось таки подбав, щоб у Святій Землі була запрезентована країна нашого поселення, Канада. А скільки ми причинилися до того? Невже ми сховалися за чужі плечі й чужі датки?

Пам'яті д-ра Михайла Несіна

20-го листопада, після тривалої тяжкої хвороби, в Ню-Йорку помер один із успішних українських науковців-професіоналістів в Америці — доктор Михайло Несін.

Покійний походив із Криворіжжя на Дніпропетровщині, де він народився 1915-го року в селянській родині. Залишившись дуже рано сиротою, він мав тяжке трудове дитинство, яке було також ускладнене ще й жорстокістю совєтського протиселянського терору, жертвою якого став і він, разом із своїми репресованими батьками-селянами.

Та й серед цих суворих життєвих обставин він, завдяки своїм природним здібностям та своїй працьовитості, зумів прокласти собі шлях до освіти. Скінчивши загальноосвітню школу ще в селі, він потім дістався до Дніпропетровська, де скінчив „Фабзавуч" (Фабрично-Заводське Училище), що в ті часи (початок 30-х років) представило собою школу середньої технічно-фахової освіти для робітників. Відтак, після короткого періоду праці робітником на одному із заводів у Дніпропетровську, він поступив учитися до Дніпропетровського університету на фізичний факультет і успішно закінчив його 1939-го року. Як один із здібніших студентів, був залишений у тому ж університеті в аспірантурі при катедрі металофізики, де й перебував до війни 1941-го року.

Хуртовина війни занесла його, як і сотні тисяч інших українців, у Німеччину, де він опинився в одному із таборів праці. По закінченні війни жив у місті Бамбергу (Баварія), де він від 1945-го року був активним учасником організації українського громадського та національно - політичного життя, співосновником місцевого Українського Комітету, української православної церкви, ряду українських допомогових акцій тощо. Пізніше він перебував в українських таборах „переміщених осіб" — спочатку в Ашафенбурґу, а потім у Реґенсбурґу. В ті роки він також викладав фізику в українських таборових школах.

1949-го року св. п. Михайло Несін разом із своєю дружиною Оленою приїхали до Америки й поселилися в Ню Йорку. Тут він, протягом перших років свого американського життя, працюючи спочатку радіомеханіком, був також активним в українському громадському та національно-політичному житті, зокрема ж у діяльності новоствореної організації українців, що були жертвами совєтських репресій — ДОБРУС. Маючи дуже добру товариську вдачу, він також дуже багато допомагав побутово усім українцям-землякам, що потребували допомоги.

Згодом, порядком оформлення своєї фахової освіти в Америці, св. п. Михайло Несін закінчив студії в Колюмбійському університеті на відділі фізики, здобувши 1957-го року науковий ступінь маґістра, а 1960-го року — доктора філософії в ділянці ядерної (нуклеарної) фізики. Там же при університеті він працював на науково-дослідницькій роботі, а потім — як професор нуклеарної фізики в Нюйоркському міському коледжі. Крім викладання, він також працював у ділянці технічного винахідництва, де мав поважні практичні успіхи в галузі удосконалення нуклеарних детекторів.

Хоч сфера науково-фахових зацікавлень і обов'язків св. п. д-ра Михайла Несіна зумовлювала його відірваність від поточних форм українського громадсько-політичного життя, все ж він залишався постійно з ним пов'язаним і був завжди готовий допомогти в кожному доброму ділі. А його гостинна хата в Ню Йорку протягом довгих років була справжнім центром товариського життя людей тих українських середовищ, до яких він належав та які він підтримував. Тому нещастя, що спіткало його в вигляді тяжкої хвороби два роки тому, стало відчутним нещастям і його численних друзів, а його смерть — великою болючою втратою. І всі ми, його друзі, глибоко засмучені цією втратою і назавжди збережемо світлу пам'ять про нього.

Василь Гришко

Неля Кравчук — переможцем краси в Індіяні

Неля Кравчук

Блюмінґтон, Інд. (Мотря К. Богатюк). — Неля Кравчук, уродлива дев'ятнадцятилітня студентка університету Індіяни в Блюмінґтоні, Інд., здобула перше місце в Контесті Краси повіту Монро в стейті Індіяна на 1977 р. У своїй біографії Неля подала знання української мови та виконала в рамках контесту український народний танок.

Крім різних нагород, що їх одержала нова красуня, на особливу увагу заслуговує запрошення її на протяг двох тижнів бути заповідачем-гостем телевізійних програм станції руслo 4 в Індіянаполісі. Ці програми передаються в стейтах Індіяна, Огайо, Іллінойс, Кентакі та Мічіґен. Представляючи нову красуню, п. Л. Клуні, керівник станції, підкреслив, що Неля Кравчук — українка та що вона бездоганно володіє українською мовою. Він додав, що і він сам вже навчився декілька українських слів. Кожну програму Неля закінчувала по-українськи словами „Добраніч! І до наступної зустрічі''.

Крім того, нову красуню запрошено на постійного заповідача програми під час „Стейтового ярмарку Індіяни'', що його відвідали сотні тисяч людей. Молода українська заповідачка-красуня подбала також і про виставку українського мистецтва, зокрема українських писанок. Показано там цінну збірку стилевих писанок її матері, п-і Зеновії Чехут-Кравчук, які від років вже добре знані не тільки в університетськім місті Блюмінґтоні, Інд., але також і в цілому стейті.

Неля є дочкою мґр Миколи і Зеновії Кравчуків. Батько її від багатьох років працює слов'янським бібліографом університету Індіяни і є президентом-електом Товариства Українських Бібліотекарів Америки. Неля Кравчук закінчила середню школу в 1976 р. і літом того ж року перебувала як стипендіятка у Ніцці, Франція. Університетські студії почала в Монтреалі, а тепер є студенткою комерційного відділу університету Індіяни. Вона є членом СУМА і з успіхом відбула вишкільні табори СУМА в Монтреалі, Канада, та Барабу, Висконсин.

Елізабетська громада відзначила роковини Листопадового Чину, складають $1,000 на Український Народний Фонд

Елізабет, Н.Дж.(УККА) —Традиційна Листопадова Академія, влаштована місцевим Від. УККА, відбулася в неділю 6-го листопада ц.р. в год. 3-ій по полудні у шкільній залі парохії св. Володимира.

Програма почалася відспіванням американського гимну п-і Д.Маґіярі, при фортепіяновому супроводі п. Х. Маґіярі.

Святочну промову про значення 1-го листопада виголосив інж. Мирон Пінковський, голова Від. УККА в Елізабет, зясовуючи історичну та політичну важливість того моменту новітньої історії українського народу.

В мистецьку частину академії входили:

Виступи хору „Боян" під дир. Р.Левицького /„Карпатські Січовики"та „Україно—Зоре''); деклямація „У ті дні Листопадові," у виголошенні Али Грицак, учениці 6-ої класи; „На Службі Народові," уривок із спогадів учасника Листопадового Зриву о. Л. Ліщинського, що його відчитала Марія Бокало, учителька Школи Українознавства;фортепіянове сольо „Прелюд" у виконанні Ліди Ваґнер, та збірні деклямації „Наш Львів" і „Листопад''та пісню„Гей вставайте рядами'',у виконанні учнів 2 кляси. Далі,учні 8-ої кляси продеклямували вірш „Перше Листопада",а учні 11-ої кляси виступали у збірній декламації „Мати і Марія."

На закінчення програми виступив співочий ансамбль „Промінь" з Ню Йорку, який під мистецьким керівництвом Богданни Волянської виконав ряд народних пісень, які присутні приняли з великим одушевленням.

Гарну й змістовну програму академії з нагоди 59-річчя Листопадового Чину приготовила в цьому році Школа Українознавства і тому належиться признання дир. школи п-і О. Мельничук та учителям п.п.Бокало, Р. Грицак, і Сагайдаківській за їхній труд та відданість.

Перед закінченням програми п. М. Хитра відчитав листу жертводавців на Український Народний Фонд, які у висліді склав понад 1,000долярів,а голова місцевого Від. УККА інж. Пінковський подякував всім організаціям і платникам Національного Датку за їхню жертвенність.

Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

Діяльність Кружка Пластприяту в Ню Йорку

Загальні Збори Кружка Пластприяту при пластовій станиці в Ню Йорку назначено на день 19-го листопада ц. р. Приглянься однорічній активності цього невеликого гуртка осіб, не-пластунів, які своєю відданою працею стараються створити якнайсприятливіші умовини для належного виховання дітвори і молоді в пластовій станиці. Управа Пластприяту, що її в минулому році очолювала Ірена Цегельська, розпочала свою каденцію підготовою до коляди. Зорганізовано авта для кожної групи колядуючих та виготовлено новий адресар, щоб пластуни могли відвідати кожну українську родину та згідно з давнім звичаєм привітати їх колядою з нагоди Різдвяних Свят.

Імпреза, яка вимагала найбільше зусилля, плянування і підготови це новацька костюмівка — дитяча забава, яку кружок Пластприяту допоміг станиці перевести в лютому цього року. Забаву відкрила станична, пл. с. Ірена Куровицька, а пані Стаха Гойдиш, довголітній вихователь пластової дітвори, розповіла казку свого пера, про „Чарівну Поляну''. Розповідь творила тему цілої імпрези і заля, яку за проєктом Мусі й Кенета Скіпки прибрали новацькі виховники нагадувала чарівну поляну.Новачки і новаки,які рівночасно до розповіді відогравали акцію казки, були переодягнені у вигадливі, подекуди дійсно майстерно створені, строї прерізних квіток, лісових звіряток та комашок. Пані Гойдиш так з'ясувала ціль забави: „Ця забава не для старших, хоч зрозуміло для них вона цікавий, гарний спектакль. Ця забава призначена в першу чергу для найменших, які на короткий час у своїй уяві дійсно перетворюються на ту істоту за яку вони переодягнені. Я хочу використати цей момент щоб передати дітям у формі казки ті такі важливі засади любови до своєї мови, до свого минулого, пошани до старших''. Саме ці мотиви були чітко підкреслені у розповіді. Сестрички, що під цю пору особливо зайняті шкільними обов'язками, знайшли час підготовити дівочі рої, а пані Дора Ґенза посвятила багато свого часу для підготови хлоп'ячого гнізда. Панове Олександер Маєвський та Роман Яцушко відповідали за музичне оформлення. Перед початком загальної забави, на якій приґравала пластова оркестра „Червона Калина'', відбулася дефіляда дітей. Віддак всі мали нагоду спробувати щастя на різних грах-розвагах і відвідати буфет під зарядом імпрезової референтури, очолюваної пані Ланою Івашко.

Пластова Станиця щороку в часі великоднього посту приступає до Св. Причастя під час Літургії в церкві св. Юра. Як і минулими роками, Кружок Пластприяту зайнявся підготовою спільного сніданку для цілої станиці по Службі Божій. Коли з кінцем травня і початком червня на сьомій вулиці відбувався український фестиваль при церкві св. Юра, Пластприят взяв участь в нім, винаймаючи столик до розпродажу різних зразків народного мистецтва та буфету. Слід відмітити що молодші віком пластові батьки, які часами стоять осторонь праці кружка, тут виявили велике зацікавлення та жертвенно допомагали при станку. Управа також допомагала у підготові до літніх пластових таборів на Вовчій Тропі, реєстрації таборовиків та в переведені Дня Пластуна. Знову ж коли в Ню Йорку відбувалася велика маніфестація в обороні прав України, Пластприят взяв активну в ній участь.

Станиця заохочує пластунів включатися в життя парохій обох віровизнань, а отці зі своєї сторони піддержують працю станиці своєю частою присутністю на пластових імпрезах та позитивним наставленням. В дусі цієї співпраці зорганізовано 13-го жовтня цього року Пластову забаву і ввесь дохід з неї призначено на Фонд Будови Нової Церкви св. Юра. Підготова вимагала скоординованої праці між станицею, Імпрезовим Комітетом при Будові Церкви св. Юра та Пластприятом. Заангажовано пластову оркестру „Червона Калина'', яка як і на новацькій костюмівці безкорисно послужила.

Коли до повище згаданої праці додати, що Управа Платприяту в минулому році відбула 9 засідань, то дістанемо приблизний огляд загальної діяльности кружка.

На загальних зборах Кружка Пластприяту в Ню Йорку, 19-го листопада ц. р. обрано до нової Управи: голова — І. Цегельська, заступниця — О. Мішко, кореспондецийна секретарка — Г. Гошовська, протоколярна секретарка — Я. Лучечко, скарбник — О. Шонк, заступник —Б. Ракшинський, імпрезова референтка — Я. Трембіцька, організаційна референтка — А. Черній, домівкар — Л. Томаселлі, таборовий референт — А. Демчук, Контрольна комісія — С. Косович, П. Дармограй, І. Яремчук. Цей склад управи доповнюють вільні члени та члени поодиноких комісій.

К. Ч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Відзначено 40-ий Ювілей Відділу 343 УНС в Рочестері

Марія Душник, заступниця головного предсідника УНСоюзу, вручає відзначення Катерині Сипян-Беглей, основниці і першій голові 343-го Відділу УНСоюзу в Рочестері під час бенкету з нагоди 40-ліття цього Відділу.

Рочестер, Н.Й. — В суботу 5-го листопада 1977 р. Від. 343 Українського Народного Союзу, Сестрицтво св. Анни в Рочестері, Н.Й., відзначив 40-річчя свого існування ювілейним бенкетом та забавою в Українському Горожанському Осередку, в якому взяло участь 165 осіб, між ними трьох з шести оригінальних членів Сестрицтва.

Пані Софія Алексон, голова Бенкетового комітету та провідниця бенкету, привітала членів, представників організацій та гостей, попросивши о. шамб. Миколу Бабака, пароха української католицької церкви св. Йосафата до молитви. Сестрицтво св. Анни співпрацює дуже близько з парохією св. Йосафата. На внесення п-і Марії Душник, заступниці головного предсідника УНС, піднесено „товст" та „Многая літа" для членів і основників Від. 343 УНС.

Виступаючи як перший промовець на бенкеті, о. шамб. Бабак поґратулював урядникам та членам Відділу за їхню віддану упрацю для УНС та їх вклад в розбудову Рочестерської української громади та церкви. П-і Катерина (Сипян) Білей, основниця та перша голова Сестрицтва св. Анни, переповіла коротко історію Відділу від його заснування в дні 27-го лютого 1937, який тепер нараховує 125 членів.

Пані Душник, як головний промовець, підкреслила ролю українських жінок в УНС, які становлять 45 відсотків всього членства УНСоюзу; з них є 103 секретарями (майже 25 відсотків всіх союзових скеретарів) та чотири голов Округ. Вона також з'ясувала провідну ролю УНС в українській громаді в Америці, яка мусить бути вдержана через постійний ріст. Жінки УНС, твердила вона, повинні відгравати більшу ролю в УНСоюзі та в громаді, головно тепер, коли родинна структура є загрожена модерними впливами. На кінець, пані Душник закликала присутніх не забувати про наших поневолених братів і сестер в Україні.

Опісля наступила роздача членських відзнак за 25-річне членство, що її перевела п-і Марія Сверида, секретар 343-го Відділу УНС. Одержали ці відзнаки наступні пані: Анна Андрушин, Марія Призлок, Анна Чудак, Фріда Панцьо, Марія Петерс, Анна Пучер, Анна Андрувс, Роза Ковба, Марія Санагурська, Стела Сабатович, Марія Сипіян, Софія Гарбуз і Катерина Робертс.

Рівнож, пані Душник передала грамоти УНС вищезгаданим паням та тим членам, що є в УНС сорок років: пані Білей, Стелі Андерсон, Ользі Навірі, Анні Барон та, в неприсутності, для Стелі Матковської, Катерини (Сайлс) Кравс та Сейді Пеклій.

В додатку, п-і Душник вручила п-і Білей спеціяльну відзнаку УНС, як теж відзнаки УНС для пань — Петерс, Сверида, Алексон і Андрувс.

Пані Алексон представила представників від Рочестерських Відділів УНС, УРСоюзу, Союзу Українок, Українського Горожанського Осередку, Українсько - Американського Клюбу, Т-во Святого Імени, Ветеранський Повст Івана Онуфрика, Українська Федеральна Кредитівка і Товариства св. Миколая та Лесі Українки.

При кінці цього дійсно родинного та братського відзначення голова Від. 343 п-і Марія Петерс подякувала Бенкетовому комітетові, всім гостям, представникам організацій та членам, попросивши диякона Петра Дудяка до заключної молитви.

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Членами УККА і Українським Громадянством, що в суботу, 17-го грудня 1977 року, на 68-му році життя, по тяжкій недузі відійшов від нас у Вічність, член Екзекутиви УККА, громадський і політичний діяч, в'язень польських і німецьких тюрем і концтаборів

СЛ. П.

Мґр ЕВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ

народжений 18-го травня 1909 року в Тисьмениці, Зах. Україна.

ПОХОРОН відбувся в середу, 21-го грудня 1977 року, з церкви св. Юра в Ню Йорку на кладовищі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибитим Дружині, Дітям і Родині висловлює щирі співчуття —

ЕКЗЕКУТИВА УККА

ЕСПАНСЬКИЙ АВТОРИТАРИЗМ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

нархію британського типу, де король діє тільки як символ єдности і традиції. Як-не-як, еспанці горді на своє минуле, як і британці і мабуть такий розвиток буде їм по душі, особливо коли мусять доцінювати ролю короля в переходовій стадії від авторитаризму до демократії.

Роля короля як невтрального чинника може стати дуже в пригоді теж із уваги на клопіт з регіональними націоналізмами. Як В. Британія має проблему з відроджуючимися шкотським і валійським націоналізмами, так Еспанії дошколюють відосередні тенденції басків і катальонців. Признання їм автономії є неминучим, їхні претенсії попирає видимо Гонзалес і його партія.

Події в Еспанії показують, що хоч як неперфектною є демократична парляментарна система, після перемоги в Греції і нової її перемоги в Еспанії, Західня Европа вилікувалась із хвороби авторитаризму, коли нині шукати за його залишками, то в комуністичних країнах Сходу, деяких країнах Південної Америки і в Африці. Особливо процвітає авторитаризм в Африці, де його видними представниками є відомий дикун Амін в Юганді та новоспечений король „Центральної Африканської Імперії'' — Бокасса, який наслідує Наполеона і був перед кількома тижнями сенсацією для телебачення, коли тягнув на коронацію плащ, нанизаний майже мільйоном перел, з хвостом довгим на 39 стіп, на який та бідна країна видала 72.000 дол.

Так то залишки авторитаризму в західньому світі перейшли до історії, а процвітає він ще тільки в Кремлі та в недорозвинутих полосах Африки і Південної Америки.

ВАКАЦІЇ

Спільний ґрадуаційний вечір у Монтреалі

Випускники Курсів Українознавства зі своїми вчителями. Монтреаль 1-го жовтня 1977 р.

Першуни-відмінники Курсів Українознав ва в Монтреалі, які одержали нагороди від УНСоюзу з головною радною пані Т. Мороз. (На світлині відсутня Наталя Іленко).

Вже від кількох років у Монтреалі завівся дуже гарний звичай відзначувати спільно ґрадуаційний вечір — з усіма школами Курсів Українознавства міста Монтреалю й Околиць.

В суботу, 1-го жовтня ц.р. о год. 7-ій вечора, у просторій залі нового будинку Дому Молоді при вул. 3260 — Боб'є Схід на Роземонті, зібралося поважне число осіб, а з-поміж них найбільше молоді. Головний стіл репрезентували представники 4-ох Українознавчих шкіл: КУ ім. митр. А. Шептицького, КУ ім. Т. Шевченка при СУМі; КУ при соборі св. Софії й КУ ім. Т. Шевченка при Т-ві „Просвіта" в Ляшіні.

36 ґрадуантів зайняли окремі місця зі своїми ескортами після того, коли їхні прізвища були викликані в альфабетичнім порядку, як слідує: Ірина Безпальок, Василь Біланський, Роман Блищак, Лінда Буґера, Микола Гладкий, Андрій Глуховецький, Єлисавета Гук, Наталя Іленко, Діяна Карпишин, Леся Коваль, Віра Корбяк, Степан Кос, Ірина Кочержук, Іван Кушнір, Стефа Лютик, Даня Мандзій, Андріян Маців, Уляна Мисяк, Марія Панишак, Михась Панишак, Роман Плавюк, Галина Плескань, Анна Покиньборода, Давид Полюга, Галя Поцюрко, Анна Ребізант, Богдан Романів, Андрій Рудницький, Ірина Сенчишин, Василь Славич, Ліда Солтис, Люба Туранська, Микола Феденко, Андріян Хоменко, Маркіян Швець та Михайло Щербанюк.

Бечір започатковано молитвою, що її перевів о. митр. прот. Я. Гайманович.

Господарем вечора був з черги голова Батьківського комітету при КУ ім. митр. А. Шептицького Р. Полюга. Він привітав присутніх гостей, а зокрема вітав ґрадуантів і передав дальше ведення програми вечора студентові Юрієві Мончакові — минулорічному ґрадуантові, який справно й гарно перевів програму вечора.

Головну й цінну доповідь виголосив директор КУ ім. митр. А. Шептицького й голова Шкільної Ради при місцевому Відділі КУК — д-р Ю. Левицький. Він говорив про значення українознавчих шкіл серед української спільноти, упро успіхи в навчанні учнів та про співпрацю батьків з учителями.

Опісля, зачитано привіт від декана о. прот. І. Гаврилюка.

Приємною частиною вечора була добре й на високому рівні підготована мистецька програма, якою керував мгр О. Павлів з попередніми ґрадуантами КУ.

Найважливішою точкою вечора була роздача диплом ів і нагород для ґрадуантів, які вручили їм — їхні директори шкіл: проф. М. Андрухів, д-р Ю. Левицький, п-і Галина Сенишин і п-і Текля Мороз.

Крім того, милою несподіванкою вечора була роздача грошових нагород для 11 першунів-відмінників від УНСоюзу, які вручила їм головна рада УНС п-і Т. Мороз. Ті нагороди одержали такі ґрадуанти: А. Глуховецький, Єлисавета Гук, Наталя Іленко, Леся Коваль, Марія Панишак, Галя Поцюрко, Анна Ребізант, А. Рудницький, В. Славич, Ліда Солтис, М. Швець.

Щирі слова подяки й велике признання для УНС за вирозуміння в тій справі, за моральну й матеріяльну підтримку наших студентів висловив студент Юрій Мончак.

Від ґрадуантів КУ говорив студент В. Славич, який щиросердечно дякував в першу чергу батькам за дбайливу батьківську опіку та за виховання їх в українському дусі, вчителям за добре й корисне навчання, господарям за влаштування для них приємної вечірки, а спонзорам нагород за їхній моральний і матеріяльний вклад.

Привітальні слова виголосив настоятель собору св. Софії о. І. Куташ і спільною молитвою він закінчив офіційну частину вечора.

Після того, вдоволена молодь і всі присутні гості весело забавлялись при звуках оркестри „Черемош".

Т.М.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

Успіхи „Левів'' Чікаго в осінньому сезоні 1977р.

Слабо розпочали цьогорічний сезон копаного м'яча „Леви'' Чікаго, в якому у весняній рунді здобули мінімальне число 5 точок. Існувала загроза упадку до нижчої Дивізії. Одначе з приходом осінньої рунди наша дружина почала здобувати кращі успіхи, закінчивши на усіх 6 клюбів в групі „Червоних'' на почесному третьому місці, збільшивши в кінцевому показнику табелі гор стан точок до 14.

Першунами Вищої Дивізії вийшла польська „Вісла'', що в рішальних за чемпіонат змаганнях перемогла лідера групи „Синіх'' хорватський клюб вислідом 2:1.

Значно краще виступали „Леви'' в розгривках за Чаші. Несподівано вони здобули Чашу губернатора стейту Іллиной, елімінувавши у фіналі чемпіона Вищої Дивізії польський клюб „Віслу'', вислідом 1:0. Ця Чаша залишиться в українських футболістів на постійно, бо це вже третя в цьому турнірі, попередні в роках 1972 і 1974. У півфінальних змаганнях за Чашу ЗСА „Девара'' — „Леви'' елімінували віцечемпіонів Вищої Дивізії хорватський клюб карними копами 5:4, після цього як в нормальному часі вислід зустрічі був 0:0. Суперником „Левів'' в Стейтовому фіналі буде інший хорватський клюб „Адрія'', що в групі „Синіх'' зайняв друге місце.

Успішно розпочали „Леви'' теж свої розгривки за аматорську Чашу ЗСА, здобувши перемогу з німецьким клюбом „Ґрін Вайт'' вислідом 4:1. У чвертьфінальних змаганнях „Леви'' стрінуться з сильним клюбом „Швабен'', який цього року по дворічнім побуті в 1-ій Дивізії, знову авансував до Вищої Дивізії.

Холодна погода і сніговії перервали дальші розгривки і вони таким чином перенесені на черговий сезон на весну 1978 року.

Дружина „Левів'' продовжує свої тренування, приготовляючися до „Індор-Турніру'', турніру в закритій залі, який розпічнеться на початку 1978 року.

Роман Б. Припхан

ВІСТІ „ТРИЗУБА''

Шість дружин копаного м'яча УСО „Тризуб'' під сучасну пору відбувають свої лігові змагання, не зважаючи на зимову пору.

В цьому сезоні зактивізовано наймолодшу дружину до 10-ти років життя, що вже розіграла ряд успішних змагань. Зорганізовано теж другу юнацьку дружину „Б'', яка саме розпочала свій сезон.

Перша дружина „Тризуба'' закінчила осінню рунду лігових гор, перемогою над Норіставн 3:1 у висліді якої зайняла чолову позицію в показнику табелі гор. На відмічення заслуговує цей факт, що 1-ша дружина на протязі двох сезонів в роках 1976—77 не програла ні одних лігових змагань.

Показник табелі гор Першої Дивізії „Юнайтед Сакер Ліг оф Пеннсильвенія'' Перша половина сезону:

гор	точок		голів
Тризуб	7	13	17:7
Норіставн	7	11	16:7
Лайтгавс	7	10	16:15
Кенсінґтон	7	9	16:7
Файф ен. Он	7	5	15:16
Літл Клаб	7	4	7:11
Гометмен	7	3	12:18
Рейсінґ Клаб	7	1	4:22

Ланка чоловічої відбиванки „Тризуба'' відбуває свої зайняття та змагання у великій залі Сестер Василіянок у Факс Чейсі, кожного понеділка в год. 8-10-ої вечора.

ШАХИ

Український шаховий турнір за індивідуальне першенство Америки і Канади, відбувався в днях 25, 26, 27-го листопада ц. р. у Філядельфії в домі УСО Тризуб, який з доручення спортової централі УСЦАК-у, був його господарем і організатором.

Турнір цей належав до одних із найкращих, не щодо кількости, але якости змагунів тому, що в ньому взяли участь перший раз п'ять чолових майстрів шахової гри Америки і Канади, як також визначні українські відомі шахісти.

На цей турнір з'їхалися любителі шахової гри здалека і близька, в тому шість змагунів з Канади на чолі з майстром Торонта Віктором Дзерою, В. Миндюком (ланковий УСЦАК) ,. Назарком, О. Степаненком, Т. Гарасом, М. Похмурським, з далекого Детройту прибув наш колишній краєвий чемпіон, першун Львова і Парижа проф. Степан Попель, з Вірджінії кол. український першун і кол. майстер Лев Блонарович і Зенон Шпон.

Крайовий шаховий турнір відкрив голова УСО „Тризуб'' Роман Савчак, а проводила ним комісія Богдан Миндюк, ланковий УСЦАК-у і мгр Мирослав Субтельний.

Шахові змагання відбувалися на десятьох шахівницях, швайцарською системою. У завзятих триденних змаганнях крайовий шаховий турнір був успішно закінчений вислідами: д-р Орест Попович і Борис Бачинський здобули по п'ять точок, проф. Степан Попель здобув 41/2, Сидір Новаківський 4 по 31/2 точок здобули: В. Дзера, інж. Л. Блонарович, Д. Кулик, Б. Миндюк і О. Степаненко, по 3 точки здобули: д-р Ю. Колтун, інж. Б. Кутко, інж. З. Шпон, і Б. Назарко, 2 1/2 здобув Т. Гарас, по 2 точки здобули: Ю. Лучишин, А. Бойко, М. Похмурський, 1 1/2 Р. Блонарович, О. Коцюба, 1 точку і О. Крих. Грошеві нагороди одержали: д-р Попович, Бачинський, проф. Попель і наймолодший змагун турніру 14-літній Р. Блонарович з Честеру. Грошові нагороди уфундували, УСО „Тризуб'' дол. 200, С. Т. Україна Торонто дол. 100 і УНС дол. 100. Д-р О. Попович і Б. Бачинський були вибрані ланковими шахів УСЦАК-у на чергову каденцію. Обидва першуни, які поділилися рівними точками д-р Попович і Бачинський розіграють між собою ще чотири партії.

REAL ESTATE

FUNERAL DIRECTORS

ТАРЗАН, Ч. 7877. Погоня.

Це другий патрульний човен, Доне! Стараються дігнати нас!

Вартовий! Я повинен був встромити в нього ніж, Тарзане!

Ми опинилися в цій небезпечній ситуації, бо я хотів запобігти безглуздому вбивству!

А можуть таки бути вбиті, як тільки вони почнуть стріляти!

Це вже інша справа!